

Nasjonalt geodataråd – oppsummering

Online møte tirsdag 16. september 2025 – kl. 09:00 – 11:00

[Agenda](#) for møtet finner du på samhandlingsområdet.

(Presentasjonene fra møtet finner du ved å klikke på saksnummeret.)

Velkommen og [oppsummering](#) fra møtet 17. juni 2025

Arne Bjørn Mildal ønsket velkommen og oppsummerte kort fra rådets forrige møte.

13 av 16 rådsmedlemmer hadde anledning til å møte denne gang.

Mariann Hornnes, Johnny Welle og Torgeir Stordal hadde meldt forfall.

Sak 15/2025 Satsingsforslag for fellesløsninger - status og oppfølging

Knut innledet med informasjon knyttet til en budsjettlekkasje i forbindelse med neste års statsbudsjett. Avhengig av endelig vedtatt statsbudsjett er signalet at det vil bli bevilget 477 mill NOK over 5 år til videre utvikling av de nasjonale fellesløsningene for geografisk informasjon. Formålet er å dekke brukerbehovene bedre og øke kapasitet, robusthet, oppetid og ytelse. Dette skal bidra til økt tillit til kvaliteten og sikkerhet for data og tjenester.

Det har vært en langvarig prosess som ble avsluttet med rapport fra ekstern kvalitetssikring nå i august. Det rettes en stor takk til Geodatarådet for hjelp. Også Digitaliseringsrådet kom med gode råd om hvordan forankring på tvers av sektorene kunne sikres best mulig.

Kartverket har nå begynt å forberede et smidig utviklingsløp, der brukernes behov skal være styrende. Det er etablert en styringsmodell for en årviss porteføljestyring. I 2025 er det jobbet spesielt med felles målbilder og prioriterte brukerreiser. Kartverket er nå i gang med å skalere opp team og produktområder for å kunne ivareta satsingen.

Det tekniske fagutvalget har utviklet 7 prinsipper for det videre arbeidet og en visjon:

Vi skal bygge fremtidens samhandlingsplattform, basert på moderne teknologi og enkel datatilgang. Vi forenkler samhandling!

Innspill og spørsmål fra Geodatarådet:

- Geodatarådet takker for oppdateringen og berømmer innsatsen og gjennomføring av prosessen så langt. Det viser også at det hjelper å stå sammen om viktige budskap.
- Dette blir løsninger for fellesskapet og arbeidet med utvikling av målbilder blir spennende.
- Det ble også nevnt at Kartverket er avhengig av bidrag og innsats fra aktører som ikke har fått noen ekstra bevilgning. KS minner om behovet for tidlig involvering og at forespørsler til kommunesektoren i størst mulig grad bør kanaliseres gjennom KS.
- Oppgavene som nå skal gjennomføres «under panseret» i Kartverket er krevende og må ikke undervurderes.
- Husk å se etter mulige lavthengende frukter i arbeidet og hos samarbeidsparter.
- Det er en viktig kobling til det neste agendapunktet rundt strategisk dokument.

Forslag til oppfølging:

Nasjonalt geodataråd takker for oppdateringen og berømmer innsatsen og gjennomføring av prosessen så langt.

Geodatarådet vil følge det videre arbeidet tett og sikre god samkjøring med det videre arbeidet med strategisk dokument.

Sak 13/2025 - Geodatarådets strategiske dokument - videre oppfølging

Saken er en oppfølging av bestillingen fra KDD om utarbeiding av et strategisk dokument og den diskusjonen som ble påbegynt rundt dette på møtet i Tromsø 17. juni. I forkant av møtet har sekretariatet forfattet et bakgrunnsnotat som ble delt i forkant av møtet. Notatet trekker opp konkrete utfordringer som adresseres i Nasjonal digitaliseringsstrategi, som et bakteppe for muligheter og utfordringer som kan adresseres i et strategisk dokument.

Innspill og spørsmål fra Geodatarådet:

En generell tilbakemelding på notatet er at det er litt uklart hvordan de 6 områdene som er nevnt der digitaliseringsstrategien peker på utfordringer:

1. Fragmentert styring og manglende samordning
2. Utdatert infrastruktur og teknologisk gjeld
3. Sårbarhet, sikkerhet og tillit til data
4. Kompetansegap på tvers av sektorer
5. Mangelfull datadeling og brukervennlighet
6. Behov for å understøtte KI, innovasjon og grønn omstilling

er reflektert og koblet til de 5 områdene som er drøftet som utfordrings- og mulighetsområder i det vedlagte bakgrunnsnotatet:

1. **Sikre kobling til helheten i digitaliseringsarbeidet.** Geodata må være en integrert del av den nasjonale digitaliseringspolitikken, ikke et eget sektorprosjekt.
2. **Samordning og styring på tvers av sektorer.** Geodata utgjør allerede en betydelig verdi for samfunnet – anslått til rundt 30 milliarder kroner årlig – og det er etablert viktige samarbeid på tvers av virksomheter og sektorer gjennom blant annet Norge digitalt, Geovekst og Mareano.
3. **Følge opp sikkerhet og tillit i infrastrukturen.** I en tid preget av geopolitisk uro blir det stadig viktigere å balansere prinsippet om å *dele når vi kan, og skjerme når vi må*. For å sikre tillit og robusthet i den digitale infrastrukturen må autoritative geodata integreres i alle samfunnskritiske prosesser.
4. **Fremme datadeling og innovasjon.** For å fremme datadeling og innovasjon må vi ta i bruk moderniserte fellesløsninger i både offentlig og privat sektor.
5. **Dokumentere gevinster og samfunnsnytte,** og synliggjøre verdien av investeringene for hele samfunnet. For å vise verdien av investeringene i geodata og digitalisering må vi dokumentere gevinster og samfunnsnytte på en systematisk måte.

Innledningsvis i geodatarådets møte ble det gjennomført en rangering av hvilke av de 5 områdene som geodatarådets medlemmer mener er viktigst for geodataområdet. Chat funksjonen i Teams ble benyttet.

Oppsummeringen av rangering som ble gitt i chatten av de 5 utfordringene/ mulighetsområdene viser følgende «rangering»:

Område	Pri 1	Pri 2	Pri 3	Totalt Topp 3	Utfordrings- / mulighetsområder
1	1	1	0	2	Sikre kobling til helheten i digitaliseringsarbeidet
2	3	2	1	6	Sikre kobling til helheten i digitaliseringsarbeidet
3	3	3	2	8	Følge opp sikkerhet og tillit i infrastrukturen
4	5	2	2	9	Fremme datadeling og innovasjon
5	0	4	5	9	Dokumentere gevinster og samfunnsnytte

Ut fra dette kan vi konkludere med at geodatarådets medlemmer mener at den viktigste utfordringene på geodataområdet vil være å fremme **datadeling og innovasjon**. Videre vil geodatarådet også sette **sikkerhet og tillit i infrastrukturen** høyt på agendaen.

Andre innspill som ble notert i møtet:

- Flere understreker at alle de 5 områdene representerer deler av en **nødvendig helhet for å lykkes**. Alle områdene må derfor adresseres i det videre arbeidet.
- Alle de 5 punktene er viktige – viktig at **noen kan ta ansvar for helheten** på tvers av alle enkeltaktørene. Fellesskapets beste er viktigst – samordning mellom underliggende aktører må til.
Mandatet for dette arbeidet bør ivareta det som kan falle mellom flere stoler.
- **Gevinster og samfunnsnytte blir stadig viktigere** å kunne dokumentere – alle utfordres på det. Investeringer og gevinster vil i økende grad kunne oppstå ulike steder – verdikjedebetraktning. Styring og samordning blir da viktig.
- Det er i dag store pengebeløp i omløp til datafangst og datasystemer – samlet et **stort totalomfang innenfor geodatasamarbeid**.
- **Privat bransje deler, kombinerer og tilrettelegger offentlige data sammen med kundenes data** for å understøtte ulike bruksområder. Da vil innovasjon, tillit og samfunnsnytte være viktige forutsetninger for videre utvikling.
- **Datadeling og innovasjon vil kunne gi oss drahjelp** og forståelse for å oppnå resultater på de resterende områdene - Viktig å løfte frem de gode historiene
Noen av områdene vil på den måten kunne betraktes som underliggende prosessgevinster under andre områder.
- Noe av det viktigste vi må **få til er bedre sammenheng i offentlig sektor**. Det vil bli mye mer fokus på effektivisering i årene fremover, da må vi tenke helhet og gevinster på tvers.
- Kanskje endre tekstoverskrift til «**Videreutvikle samordning og styring** på tvers av sektorer». Her har vi et godt utgangspunkt å bygge videre på.
- Dette er gode og viktige punkt som henger sammen – viktig å heve blikket og det er avgjørende med samordning på tvers og bevissthet rundt det som skal deles.
Synliggjøring er viktig – geodatasektoren blir i dag tatt litt for gitt.
- Samordning er åpenbart for å få til datadeling og innovasjon. Utfordringene med **utdatert infrastruktur og teknisk gjeld – ref. digitaliseringsstrategi – bør adresseres**.
Teknologisk gjeld fra Digitaliseringsstrategiens 6 punkt til våre 5 punkt må drøftes.

- **Sikkerhet og tillit** er helt essensielt – vi trener nå på **scenarier som tidligere var utenkelige**. Geodatarådet sin styrke er tverrsnittet av sektorer.
- **Innovativ kraft, verdikjeder og brukerreiser** er viktige faktorer i det videre arbeidet.
- Det ble stilt spørsmål til **styringskomponenten i område 2** og faren for at dette lett kan falle ned på et vel praktisk nivå for å løse problemer og behov for kartdata i hverdagen.
Brukerreiser er viktig for å gjøre beskrivelsen av utfordringer mer konkret.
- Viktig med samordning og å unngå etablering av siloer. Dette gjelder alle sektorer – privat, offentlig og forskning.
Vi opplever mange **angrep på infrastruktur for tiden – sikkerhet og robusthet – resilience** blir stadig viktigere.
Viktig å synliggjøre gevinstene. Angående "samordning" - Hvordan kopler vi prosessen sammen med det nye Datadelingsrådet som er nettopp oppnevnt?
- Å styrke samordning på tvers inngår som en av geodatarådet sine hovedoppgaver - dvs. å knytte ulike sektorer tettere sammen.
Helhet i digitaliseringsarbeidet. Flere av etatene jobber nå mye med geodata inn mot resten av digitaliseringsprosessene. Eksempelvis er plandata fra kommuner viktig å få inn som del av saksbehandlingen i flere av etatene. Planprosesser og plandata bør være en viktig case.
For å fremme datadeling og innovasjon må vi sikre at data kan brukes på tvers og få til ny bruk som støtter opp om videre utvikling. Her bør vi knytte privat sektor tettere på arbeidet.

På spørsmålet om på hvilke områder rådet tenker det vil være lettest å oppnå resultater - Lavthengende frukter – har vi notert følgende:

- For å oppnå innovasjon vil det å **etablere gode team – kanskje på tvers av aktører** – kunne bidra til at man ganske raskt komme opp med gode resultater.
- Vi kan oppnå mye rundt **samordning og kan vise til gode prosesser her**.
Samhandling på geodataområdet er en suksesshistorie. Viktig å bygge videre på denne viljen og infrastrukturen som er etablert.
Vi må styrke samarbeidet og bli mer fremoverlent – skjerpe tonen.
- Vi har forskjellige oppfatninger av **spennet mellom Samarbeid og Samordning**.
Samordning inneholder mer enn samarbeid/samhandling
Sterk styring kan både øke og hemme innovasjon.
Samordning for å ta ut gevinstene av Samarbeid og Samhandling – ganske forskjellig betydning. Må drøftes nærmere.
- Vi kan hente **inspirasjon fra andre sektorer** – eks. helse
- Holde fast på og kraftsamle rundt samordningsrollen – ref. styrende dokumenter og geodataforskriften – mange gode erfaringer.
Kan **totalforsvarsåret 2026** være et aktuelt tema for oppfølging?
- **Sikkerhet er høyt på agendaen** – viktig å takle på tvers og gjenbruke løsninger
- Hvordan kan vi koble geodatarådet på sikkerhetsområdet? Vi kan bidra til å skape mer bevissthet rundt sikkerhet. Rådet kan ta en plass og notatet kan bidra til å ta en slik rolle – dette bør formidles til arbeidsgruppen
- **Hva ønsker politisk ledelse** og hva trenger de fra oss? Vi har et svært samstemt geodataråd uten særlig innbyrdes konkurranse – all grunn til å ta råd videre.
- **Kan geodata bli «beste praksis» på digitaliseringsområdet.**
Avklaring av mandat for toppledergruppen etterspørres – viktig med bred representasjon i forhold til kunnskapsgrunnlaget for planleggingsoppgaver.
Departementsråd i KDD vil lede toppledergruppen og vil sikre forankring.

Forslag til oppfølging:

Nasjonalt geodataråd oppfordres til å melde inn deltakere i arbeidet innen 22. september.

Sekretariatet vil sammenkalle arbeidsgruppen og utarbeide et underlag til videre diskusjon i geodatarådet møte i KDD 13. november.

Sekretariatet har utarbeidet et forslag til mandat for arbeidsgruppen som er lagt ved denne oppsummeringen.

Mandatet legger følger opp geodatarådets anbefalinger om de viktigste utfordringene på geodataområdet vil være å fremme datadeling og innovasjon. Videre skal sikkerhet og tillit i infrastrukturen settes høyt på agendaen.

Sak 16/2025**- Informasjonssak Forberedelser for møtet med departementsråd 13. november**

Møtet vil finne sted i KDD i Oslo mellom kl 10 og 15.

Det er tatt initiativ til møte med KDD departementsråd og leder av det nyopprettede dataprioriteringsrådet.

Sak 17/2025 – Eventuelt – møteplan for 2025 v/ Arne Bjørn Mildal**Møteplan**

Det er lagt ut kalenderinvitasjon til et møte i KDD i Oslo 13 november.

Nettsted for Nasjonalt geodataråd

Nettsted for Nasjonalt geodataråd er etablert og finnes her:

[Nasjonalt geodataråd | Kartverket.no](#)

Samhandlingsområde for Nasjonalt geodataråd finner du på:

[Nasjonalt geodataråd | Generelt | Microsoft Teams](#)